

IZOBRAŽEVALNI SEMINAR ZA ŠOLE

NOVOSTI NA PODROČJU (VARNE) RABE TEHNOLOGIJE, ŠKODLJIVIH SPLETNIH VSEBIN TER TVEGANIH VEDENJ

6. februar 2018

9.15 - 15.45

Gospodarska zbornica Slovenije, dvorana A
Dimičeva 13, 1000 Ljubljana

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

AGENDA

9.15 - 10.00

Registracija

10.00 - 10.15

Uvodni in pozdravni nagovori

(video nagovor) dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport in Dušan Zupančič, direktor ZIT, GZS

10.15 - 11.00

Medijski vpliv na zdravje otrok in mladih

dr. Andrej Kovačič, Fakulteta za medije

11.00 - 11.30

Aktualna družabna omrežja med slovenskimi otroki in mladostniki ter pregled evropskih trendov

Marko Puschner, Safe.si, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

11.30 - 12.00

Odmor

12.00 - 12.30

Vloga medijev in interneta pri samopoškodovalnem ter samomorilnem vedenju mladih

Tina Podlogar, UP IAM Slovenski center za raziskovanje samomora

12.30 - 13.00

Pregled aktualnih incidentov s področja rabe tehnologij v šolah med učenci in dijaki in kako šole to rešujejo

Maja Vreča, Zavod Arnes in Safe.si

13.00 - 13.30

Dejavnosti MIZŠ na področju informatizacije izobraževanja v 2017/18

mag. Borut Čampelj, MIZŠ

13.30 - 14.30

Organizirano kosilo

14.30 - 15.00

Aktualne spletne prevare in incidenti, ki ciljajo zaposlene na šolah

Nataša Klenovšek Arh, SI-CERT

15.00 - 15.30

Novosti na področju zakonodaje/šolskih politik

dr. Benjamin Lesjak, IPRID in Safe.si

15.30 - 15.45

Zaključek

OPISI PREDAVANJ

Medijski vpliv na zdravje otrok in mladih - dr. Andrej Kovačič, Fakulteta za medije

Kako mediji vplivajo na otroke večinoma na nezavedni ravni? Na kakšen način skušajo pritegniti pozornost mladih in kaj v resnici sporočajo? Na ta in podobna vprašanja bomo uvodoma odgovorili v predstavitvi primerov medijskih vsebin in povezanih skritih sporočil. Predstavili bomo tudi trende razvoja tehnologij in povezane povečane izpostavljenosti medijem tako v svetu kot v Sloveniji. V predstavitvi bomo opozorili tudi na različne posledice pretirane izpostavljenosti mladih medijem ter rezultate raziskav na področju. V okviru programa Medijska pismenost smo merili tudi izpostavljenost osnovnošolskih otrok do 6. razreda in srednješolcev medijem, kjer so učinki te izpostavljenosti dobro merljivi zato bomo predavanje zaključili z ugotovitvami in nekaterimi priporočili.

Aktualna družabna omrežja med slovenskimi otroki in mladostniki ter pregled evropskih trendov - Marko Puschner, Safe.si, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

Mladostniki sodijo med najpomembnejše uporabnike družabnih omrežij in drugih aplikacij, običajno pa so tudi zagotovilo za uspeh posameznega družabnega omrežja. Tista družabna omrežja, ki jih sprejmejo za svoja, običajno postanejo zelo uspešna, a se morajo neprestano truditi z novostmi, da ostajajo zanimiva. Zaradi navduševanja nad novostmi najstniki iščejo in uporabljajo vedno nova in nova omrežja in spletne storitve. Na predavanju bodo predstavljena družabna omrežja in aplikacije, ki so med slovenskimi najstniki najbolj popularna, ozrli pa se bomo tudi preko meja in pogledali, kaj je popularno v tujini.

Vloga medijev in interneta pri samopoškodovalnem ter samomorilnem vedenju mladih - Tina Podlogar, UP IAM Slovenski center za raziskovanje samomora

Samopoškodovalno in samomorilno vedenje sta kompleksni obliki vedenja, pri čemer dejavnike tveganja in varovalne dejavnike prepoznavamo med številnimi individualnimi značilnostmi posameznika, a tudi v socialnem okolju, v značilnostih družine in v širšem okolju. Tudi mediji in internet imajo pri tem pomembno vlogo, ki v zadnjih letih s prisotnostjo pametnih telefonov postaja vse bolj kompleksna. Mladostniki so zaradi značilnosti razvojnega obdobja ranljivi za tvegano, samopoškodovalno in samomorilno vedenje, obenem so bolj kot v drugih razvojnih obdobjih dojemljivi za vpliv vrstnikov in medijskih sporočil. To lahko vodi tudi do posnemanja samomorilnega vedenja (fenomen je bil po Goethejevem romanu Trpljenje mladega Wertherja poimenovan Wertherjev učinek) in klastrov samomorov, t.j. večjega števila med seboj povezanih samomorov, najpogosteje mladih. V prispevku se bomo osredotočili na značilnosti problematičnih medijskih vsebin (kot je npr. nadaljevanje 13 razlogov, zakaj), ki lahko prispevajo k nevarnim načinom izražanja stiske med mladimi, s tem ko jih odvrčajo od konstruktivnega reševanja težav in iskanja pomoči. Spregovorili bomo tem, kako lahko v danih okoliščinah preventivno delujemo na individualnem nivoju ter na ravni šole oz. drugih institucij.

Pregled aktualnih incidentov s področja rabe tehnologij v šolah med učenci in dijaki in kako šole to rešujejo - Maja Vreča, Zavod Arnes in Safe.si

Z razvojem novih tehnologij se spreminjajo tudi izzivi, s katerim se srečujejo šole. Poleg prednosti, ki jih prinaša uporaba tehnologij, so v šole prišli tudi zelo raznoliki varnostni zapleti, od vdorov v spletne strani ali celo v elektronske redovalnice, do spletnega nadlegovanja in zasmehovanja zaposlenih na šoli in učencev. Po šolah v Sloveniji zaznavamo predvsem porast vrstniškega nasilja, ki se izvaja preko interneta oziroma preko novih tehnologij. Šole različno pristopajo k reševanju teh zapletov in pogosto ne vedo kako se tega sploh lotiti. Predstavljeni bodo najbolj pogosti zapleti in primeri uspešnih pristopov k reševanju le-teh.

OPISI PREDAVANJ

Dejavnosti MIZŠ na področju informatizacije izobraževanja v 2017/18 - mag. Borut Čampelj, MIZŠ

MIZŠ redno sofinancira dejavnosti na področju usposabljanja učiteljev in ravnateljev (seminarji in druge oblike usposabljanj; npr. projekt Inovativni VIZ). V zaključni fazi je nekaj evropskih projektov Erasmus + (Action 3: policy experimentation), v okviru katerih je poudarek na preverjanju doseženih kompetenc (projekt Mentep - samovrednotenje digitalnih kompetenc učiteljev; projekt ATS2020 - preverjanje vsepredmetnih veščin učencev, vključno z digitalnimi). V zaključni fazi je tudi delo skupine RINOS (računalništvo in informatika v OŠ in SŠ), ki pripravlja strokovne podlage za uvajanje temeljnih vsebin računalništva in informatike v kurikule vrtcev in učne načrte OŠ in SŠ. V letu 2017 pa so se začeli izvajati pomembnejši razvojni projekti za razvoj inovativnih učnih okolij v obdobju 2017 - 2022, kjer so za razvoj prožnih oblik učenja digitalne kompetence izobraževalcev in učečih se ene izmed bistvenih, poudarek pa je na celovitem razvoju splošnih kompetenc (projekti NA-MA POTI, Objem, KaUč, JeŠt, Pedagogika 1:1; podjetnost, sKUV itd.). Kot en izmed pomembnejših stebrov informatizacije izobraževanja pa je zagotovljen tudi nadaljnji razvoj Slovenskega izobraževalnega omrežja (projekt SIO 2020) vključno z e-skupnostmi, virtualnimi učilnicami ter potrebno infrastrukturo.

Aktualne spletne prevare in incidenti, ki ciljajo zaposlene na šolah - Nataša Klenovšek Arh, SI-CERT

Si predstavljate, da ugotovite, da ste 15.000 evrov nakazali spletnemu goljufu v Nigerijo, ker ste bili prepričani, da komunicirate z direktorjem vašega podjetja ali zavoda? Ali pa da z enim samim napačnim klikom izgubite vse pomembne dokumente?

V zadnjih letih na nacionalnem centru SI-CERT beležimo hiter porast različnih oblik spletnih goljufij in zlonamerne kode, ki cilja ravno na zaposlene v manjših podjetjih in organizacijah, kamor spadajo tudi šole in drugi izobraževalni zavodi. V predavanju bom na konkretnih primerih predstavil načine, kako spletni goljufi vzpostavijo komunikacijo z nami in kako zgradijo krinko verodostojnosti, kako nas prepričajo, da sami sebi naklikamo virus in kakšne posledice imajo tovrstni napadi na poslovanje. Vračamo se k osnovam e-mail komunikacije, saj se kljub sofisticiranim tehnikam napadalcev, kot najboljše obramba izkaže preudarno odpiranje priponk.

Novosti na področju zakonodaje/šolskih politik - dr. Benjamin Lesjak, IPRID in Safe.si

Učitelji in vodstva šol morajo v šolah vzpostaviti za otroke varno in izobraževanju podporno okolje. Informacijska tehnologija v obliki pametnih naprav, ki je vse bolj prisotna na šolah, lahko ogroža to okolje. Z neodgovorno rabo pametnih naprav vse pogosteje prihaja tudi do kršitev nekaterih temeljnih pravic otrok in učiteljev. Vodstva in učitelji so tako v dilemi, koliko dopuščati prisotnost informacijske tehnologije na šolah, zato bomo raziskali zakonodajne okvire rabe pametnih naprav v Sloveniji. Pregledali bomo tudi trende rabe in zlorab pametnih naprav v tujini ter poskušali podati priporočila učiteljem in vodstvom šol za ukrepe v prihodnje.